Қожа Ахмет Ясауи кесенесі

- Ахмет Ясауи кесенесі — Түркістан қаласындаАхмет Ясауи кесенесі — Түркістан қаласында XIV ғасырдың соңында тұрғызылған архитектуралық ғимаратАхмет Ясауи кесенесі — Түркістан қаласында XIV ғасырдың соңында тұрғызылған архитектуралық ғимарат. Қожа Ахмет ЯсауиАхмет Ясауи кесенесі — Түркістан қаласында XIV ғасырдың соңында тұрғызылған архитектуралық ғимарат. Қожа Ахмет Ясауи дүние салғаннан кейін халықтың көп жиылуымен өзіне арнап соғылған кішкене мазарға жерленеді. Кейін бұл кесене мұсылмандардың жаппай тәуеп ету орнына айналды.
- Түркістан қаласындағы Ахмет Ясауи ғимараты – орта ғасырлық сәулет өнерінің көрнекті ескерткіші. Ол XII ғасырда өмір сүрген бүкіл Шығысқа аты әйгілі көне түркі ақыны, софизмді уағыздаушы Ахмет Ясауидің (Яссы-дан шыққан деген мағынада) бейітінің басына орнатылған.
- Оңтүстік Қазақстанда Сайрам деген жерде туған Ахмет Ясауи сол кездегі ғылым мен ағартудың орталығы ретінде белгілі болған Отырар қаласында білім алады да, кейіннен Бұхардағы Юсуп Хамадани басқарған сопылар қауымына кіріп, дәруіштік мектептен өтеді.
- 1140 жылы Юсуп Хамадани, кейіннен оның екі мүритті дүние салған соң, қауымды Ахмет Ясауи басқарады. Бірақ көп ұзамай-ақ «мәртебелі» қызметін тастап, өзінің туған өлкесіне біржола қайтып оралады. Софизм идеяларын уағыздап, өзі де оны берік ұстана отырып, жоқшылықта өмір сүреді. Сондықтан да, оны жергілікті халық Әзірет Сұлтан деп атап кетеді.
- Ахмет Ясауидің уағыздаушы және ақын ретінде атағы кең жайылып, оның «Диуани Хикмет» («Даналық жайындағы кітап») атты діни өлеңдер жинағы көне түркі тілінде жазылғандықтан, жергілікті халыққа түсініктілігі арқасында талай мәрте қайта көшіріліп, бірнеше рет басылған...
- Бұл сияқты уағыздық өлеңдерінің философиялық және діни-мисттикалық мазмұны, ондағы жақсылыққа, әділеттілікке шақырған үнмен ұласады, халықтың қайырымдылық сезімін ояту, оны басқа діндегілермен жауласудан сақтандырумен қатар дін иелерінің ашкөздігін, зұлымдығын әшкерелеумен жалғасып жатады.
- Ахмет Ясауидің өлеңдері құнды әдеби ескерткіш, кейіннен қазақ халқыныі құрамына енген қыпшақ, оғыз, қарлық сияқты көне түркі тайпалары зерттеудің көзі болып табылады.
- Халық аңыздарында Түркістандағы әулиенің аруағын атақты қолбасшы, бүкіл Шығысты тітіренткен Ақсақ Темірдің айрықша сыйлап өткені айтылады. Оның әмірімен Ахмет Ясауи қайтыс болғаннан екі жүз жыл кейін қирап бітуге таянған кішкене ғана мазардың орнына, дүние жүзілік сәулет өнерінің белгілі ескерткіші орнатылды.
- Темірдің өмірін Зафарнама, «Жеңіс кітабы» авторы Шараф-ад Дин Әли Мазди растайды. Ескерткіштің салынуын оның Ахмет Яссауидің қабырына зиядат етіп қайтқан 1397 жылдың аяғындағы оқиғалармен байланыстарыды. «Жеңістер кітабында» Темір, сол жылы Яссыда болған кезінде, мұнда өзіне қарайтын елдердің тегінде Ахмет Яссауидің атына лайық зәулім ғимарат салу жайлы жарлық берген еді делінеді. Ол ислам дінінің даңқын асыруда, оның кең таралуына, аса үлкен өлкен басқаруды жеңілдетуге тиіс болған.

Ұшқан ата

- Ұшқан ата — қорымҰшқан ата — қорым. XIV—XX ғасырлардың аралығында тұрғызылған кесенелерҰшқан ата — қорым. XIV—XX ғасырлардың аралығында тұрғызылған кесенелер тобын құрайтын Ұшқан ата қорымы қазіргі Атырау облысыҰшқан ата — қорым. XIV—XX ғасырлардың аралығында тұрғызылған кесенелер тобын құрайтын Ұшқан ата қорымы қазіргі Атырау облысы, Мұнайлы кентінің оңтүстік жағынан 20 км жерде орналасқан. Ел аузында қорым атауын өмірде болған әулиеҰшқан ата — қорым. XIV—XX ғасырлардың аралығында тұрғызылған кесенелер тобын құрайтын Ұшқан ата қорымы қазіргі Атырау облысы, Мұнайлы кентінің оңтүстік жағынан 20 км жерде орналасқан. Ел аузында қорым атауын өмірде болған әулие "Ұшқан ата" есімін, ағып жатқан үш бұлақтыҰшқан ата — қорым. XIV—XX ғасырлардың аралығында тұрғызылған кесенелер тобын құрайтын Ұшқан ата қорымы қазіргі Атырау облысы, Мұнайлы кентінің оңтүстік жағынан 20 км жерде орналасқан. Ел аузында қорым атауын өмірде болған әулие "Ұшқан ата" есімін, ағып жатқан үш бұлақты, яғни "үш аққан" және осы маңайда XVIII ғасырдағы қазақҰшқан ата — қорым. XIV—XX ғасырлардың аралығында тұрғызылған кесенелер тобын құрайтын Ұшқан ата қорымы қазіргі Атырау облысы, Мұнайлы кентінің оңтүстік жағынан 20 км жерде орналасқан. Ел аузында қорым атауын өмірде болған әулие "Ұшқан ата" есімін, ағып жатқан үш бұлақты, яғни "үш аққан" және осы маңайда XVIII ғасырдағы қазақ пен қалмақҰшқан ата — қорым. XIV—XX ғасырлардың аралығында тұрғызылған кесенелер тобын құрайтын Ұшқан ата қорымы қазіргі Атырау облысы, Мұнайлы кентінің оңтүстік жағынан 20 км жерде орналасқан. Ел аузында қорым атауын өмірде болған әулие "Ұшқан ата" есімін, ағып жатқан үш бұлақты, яғни "үш аққан" және осы маңайда XVIII ғасырдағы қазақ пен қалмақ-торғауытҰшқан ата — қорым. XIV—XX ғасырлардың аралығында тұрғызылған кесенелер тобын құрайтын Ұшқан ата қорымы қазіргі Атырау облысы, Мұнайлы кентінің оңтүстік жағынан 20 км жерде орналасқан. Ел аузында қорым атауын өмірде болған әулие "Ұшқан ата" есімін, ағып жатқан үш бұлақты, яғни "үш аққан" және осы маңайда XVIII ғасырдағы қазақ пен қалмақ-торғауыт арасында өткен қанды шайқасқа байланысты "үш қан" деген мағынаны білдіреді деген аңыз сақталған. Ұшқан мекені орналасқан жер ағып жатқан бұлақ суымен ерекшеленеді, әсіресе, көктем мен күз айларында ертедегі көшпелі қазақтардынҰшқан ата — қорым. XIV—XX ғасырлардың аралығында тұрғызылған кесенелер тобын құрайтын Ұшқан ата қорымы қазіргі Атырау облысы, Мұнайлы кентінің оңтүстік жағынан 20 км жерде орналасқан. Ел аузында қорым атауын өмірде болған әулие "Ұшқан ата" есімін, ағып жатқан үш бұлақты, яғни "үш аққан" және осы маңайда XVIII ғасырдағы қазақ пен қалмақ-торғауыт арасында өткен қанды шайқасқа байланысты "үш қан" деген мағынаны білдіреді деген аңыз

Арыстан баб

- Арыстан баб кесенесі - көне Отырар жеріндегі сәулет өнері ескерткіші.
- Түркістан халқының арасында мұсылман дінін таратушы Қожа Ахмет Иасауидің Түркістан халқының арасында мұсылман дінін таратушы Қожа Ахмет Иасауидің ұстазы болған Арыстан бабТүркістан халқының арасында мұсылман дінін таратушы Қожа Ахмет Иасауидің ұстазы болған Арыстан баб ата қабірінің басына салынған. Кесене дәлізханаТүркістан халқының арасында мұсылман дінін таратушы Қожа Ахмет Иасауидің ұстазы болған Арыстан баб ата қабірінің басына салынған. Кесене дәлізхана, мешітТүркістан халқының арасында мұсылман дінін таратушы Қожа Ахмет Иасауидің ұстазы болған Арыстан баб ата қабірінің басына салынған. Кесене дәлізхана, мешіт, құжырахана, азан шақыратын мұнара сияқты жеке бөлмелерден құралған. Кесененің ең көне бөлігі қабірханаТүркістан халқының арасында мұсылман дінін таратушы Қожа Ахмет Иасауидің ұстазы болған Арыстан баб ата қабірінің басына салынған. Кесене дәлізхана, мешіт, құжырахана, азан шақыратын мұнара сияқты жеке бөлмелерден құралған. Кесененің ең көне бөлігі қабірхана болуы тиіс. Қазір де оның едені басқа бөлмелермен салыстырғанда едәуір биік. Қабір үстіне алғашқы белгі 12 ғ. шамасында салынған. Мазар 14 ғасырда қайта жөнделген. Арыстан баб кесенесі 20 ғасырдың басында жергілікті халықтың қаражатымен күйдірілген кірпіштен ауданы 35х12 м, биіктігі 12 м, бұрынғы МеккегеТүркістан халқының арасында мұсылман дінін таратушы Қожа Ахмет Иасауидің ұстазы болған Арыстан баб ата қабірінің басына салынған. Кесене дәлізхана, мешіт, құжырахана, азан шақыратын мұнара сияқты жеке бөлмелерден құралған. Кесененің ең көне бөлігі қабірхана болуы тиіс. Қазір де оның едені басқа бөлмелермен салыстырғанда едәуір биік. Қабір үстіне алғашқы белгі 12 ғ. шамасында салынған. Мазар 14 ғасырда қайта жөнделген. Арыстан баб кесенесі 20 ғасырдың басында жергілікті халықтың қаражатымен күйдірілген кірпіштен ауданы 35х12 м, биіктігі 12 м, бұрынғы Меккеге қараған есігі ТүркістанғаТүркістан халқының арасында мұсылман дінін таратушы Қожа Ахмет Иасауидің ұстазы